

Møtedato: 27. april 2022

Vår ref.:

Saksbehandler:
T. Sørensen, H. Rolandsen

Dato:
13.4.2022

Styresak 50–2022

Helhetlig informasjonssikkerhet – status pr. mars 2022

Formål

Styret i Helse Nord RHF vedtok følgende i *styresak 172–2021 Helhetlig informasjonssikkerhet – fase 2* (styremøte 15. desember 2021):

1. *Styret i Helse Nord RHF slutter seg til at investeringen er nødvendig for bl.a. å lukke svakheter som er avdekket i Riksrevisjonens Rapport fra 2019 Undersøkelse av helseforetakenes forebygging av angrep mot sine IKT-systemer og godkjenner program Helhetlig informasjonssikkerhet med en sum på inntil 176 mill. og ber adm. direktør faseinndele finansieringen på en hensiktsmessig måte.*
2. *Styret ber adm. direktør legge frem rapportering på fremdrift i programmet i egne tertialrapporter f.o.m. 2022.*

Sammenheng med strategi og grunnleggende verdier

Informasjonssikkerhet er en forutsetning for pasientsikkerhet. Befolkningen skal ha *trygghet* for at teknologi, roller, ansvar og rutiner rundt våre IKT-systemer er preget av *høy kvalitet* og *godt lagspill*.

Beslutningsgrunnlag

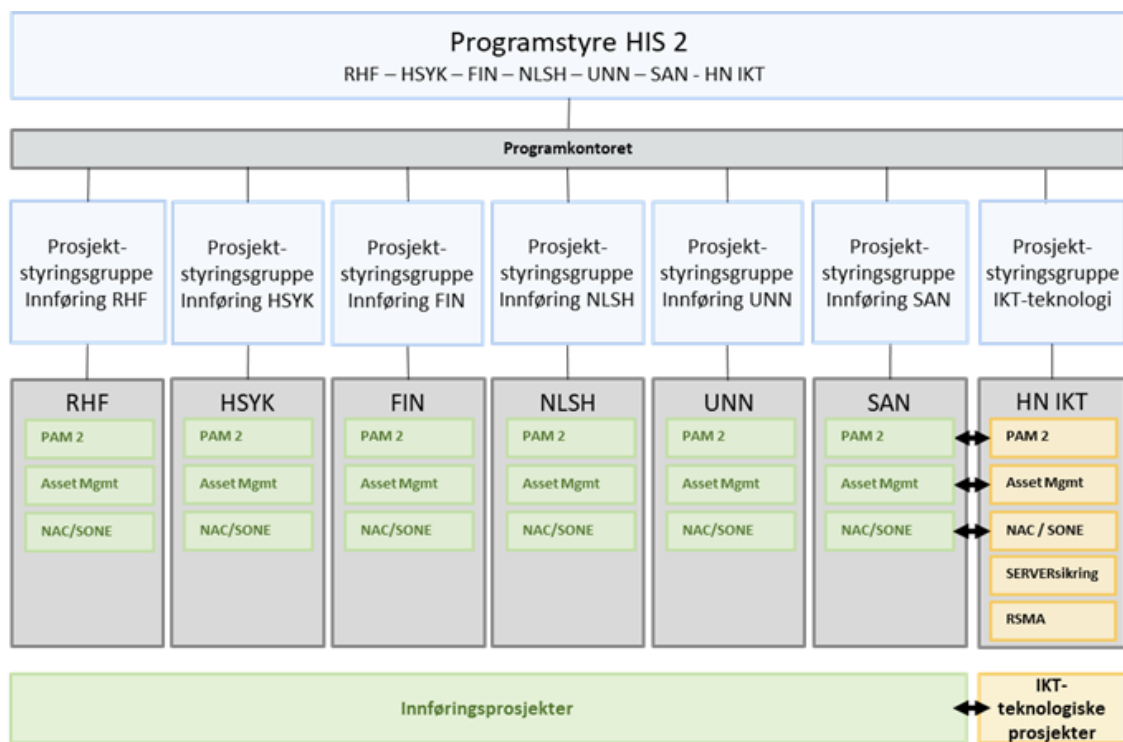
HIS2-programmet er en viktig del av Regional plan for informasjonssikkerhet (*styresak 119-2021 Regional handlingsplan – informasjonssikkerhet*) styremøte i Helse Nord RHF 29. september 2021). Gjennomføring av tiltakene i HIS2 er en forutsetning for å lukke sårbarheter avdekket i Riksrevisjonens undersøkelse (2020) *Helseforetakenes forebygging av angrep mot sine IKT-systemer*.

Helse Nord IKT har fått ansvar for å drive arbeidet på tre områder:

- Bistå helseforetakene aktivt med innføring av felles regionale systemer, rutiner og prosesser for IKT-sikkerhet.
- Bygge opp en forsvarlig forvaltning av IKT-sikkerhet med tilstrekkelig kapasitet og kompetanse.
- Videreutvikle felles regionale sikkerhetssystemer, rutiner og prosesser for IKT-sikkerhet.

De øvrige heleforetakene har ansvar for lokal innføring og bidrag i samarbeidet slik at gode, felles løsninger oppnås.

Etter dialog i direktørmøte 19. januar 2022 er det konkludert med at adm. direktører skal delta i styringsgruppen for programmet, og at samme styringsgruppe etableres for oppfølging av *Regional handlingsplan for informasjonssikkerhet*. Programmet benytter Prosjektrammeverk for Helse Nord IKT (PRHI).

Figur 1 Styringsstruktur HIS2

Status

For å sikre fremdrift i innføring og regional implementering av leveransene fra HIS fase 1 ble det gitt midler til å gjennomføre forserte tiltak i prosjektene til HIS2. Dette ble gjort før programstyre og prosjektstyrer er etablert, parallelt med planleggingsfasen.

Fire av fem prosjekter er nå i ferd med å ferdigstille planleggingsfasen og klar til å begynne gjennomføringsfasen. Flere prosjekter er allerede godt i gang med videreføring av leveransene gjennom forserte tiltak og er klare for å formelt gå over i gjennomføringsfasen.

Arbeidet er krevende fordi formelle styringsorganer med rapporteringskanaler ennå ikke er ferdig etablert. Første møte i programstyret er planlagt i uke 14-2022.

Overordnet status for delprosjektene følger av figur 2, og nærmere beskrivelse nedenfor:

OMRÅDE	HIS 2 - Programmet	HIS 2 - PAM 2	HIS 2 - Asset Mgmt	HIS 2 - Server	HIS 2 - NAC/Sone	HIS 2 - RSMA
Lenke	HIS 2 - programmet	HIS 2 - PAM 2	HIS 2 - Asset Management	HIS 2 - Serversikring	HIS 2 - NAC/Sonemodell	HIS 2 - RSMA
Avgrensning og innhold	GRØNN	GRØNN	GUL	GRØNN	GRØNN	GUL
Økonomi	GRØNN	GUL	GRØNN	GUL	GRØNN	GRØNN
Ressurser	RØD	GUL	GRØNN	GUL	RØD	GRØNN
Fremdrift	GUL	GRØNN	GRØNN	GRØNN	RØD	GUL
Eksterne avhengigheter	GRÅ	GRØNN	GUL	GUL	GUL	GUL
Gevinstarbeid	GRØNN	GRÅ	GRÅ	GRÅ	GRÅ	GUL

Figur 2 Overordnet status delprosjekt i HIS 2 - mars 2022

Regional sikkerhetsmonitorering og analyse (RSMA)

Sikkerhetsmonitorering og analyse er en nødvendig evne for rask deteksjon og respons på dataangrep, gi beslutningsgrunnlag og iverksette adekvate tiltak for skademinimering.

Prosjektet viderefører IKT-sikkerhetsarbeidet i henhold til beste praksis, ved en regional risiko- og trusseltilnærming basert på scenarier som er relevante for helsesektoren (ref. Politiets sikkerhetstjeneste/ Etterretningstjenesten/ Nasjonal sikkerhetsmyndighet/ Sykehuspartner/ Helse Nord IKT).

Prosjektet er i en forsert gjennomføringsfase med bredding av teknisk plattform og innhenting av anbefalte analysedata. Prosjektet har gjennomført arkitektur- og portbehandling og er klart til å gå over i formell gjennomføringsfase.

NAC/Sone

Prosjektet har to hovedleveranser: Bredding av *Network Access Control* (NAC) og implementering av ny sonemodell. NAC breddes først i *Monitor Mode* som grupperer enheter i sonemodellenes sikkerhetssoner. Prosjektet har gjennomført arkitektur- og portbehandling og er klart til å gå over i en formell gjennomføringsfase.

IT Asset Management

Prosjektet skal etablere en sentral *IT Asset Management* løsning og prosesser som støtter forvaltning av, og kontroll med Helse Nord sin portefølje av IKT eiendeler fra den tas i bruk og fram til den kasseres. Løsningen skal støtte prosess for aktiv livssyklusforvaltning av IKT eiendeler, kontraktsoppfølging samt eierskapskontroll innen eget foretak med tilhørende budsjettering av nødvendig utskifting av IKT eiendeler som avviker fra definerte standarder eller sikkerhetskrav.

Prosjektet er i en forsert gjennomføringsfase. Prosjektet har etablert et team som inkluderer eksterne tekniske ressurser, og har god fremdrift i arbeidet både når det gjelder prosess, rutiner og konfigureringen av løsningen. *IT Asset Management* løsningen er satt i produksjon. Det gjøres nødvendige justeringer av rutiner og prosesser fra innkjøp/installasjon til utfasing for å sikre løpende oppdatert oversikt.

Prosjektet har gjennomført arkitektur- og portbehandling og er klart til å gå over i en formell gjennomføringsfase.

Serversikring

Serversikringsprosjektet består av flere aktiviteter som til sammen skal sikre en mer helhetlig og effektiv håndtering av utfordringer knyttet til sårbarheter.

Prosjektet skal implementere et nytt system for administrasjon av alle Windows-servere. Systemet gir mulighet for administrasjon av patcher, antivirusløsning og konfigurasjonsstyring på servere og skal overordnet bidra til å redusere tiden det tar for å håndtere endringer i Windows servermiljø.

Prosjektet har etablert verktøy for å administrere Windows servere. Prosjektet planlegger nå for utrulling av agenter på servere pr. tjenesteområde. Internopplæring er gjennomført som en start på etablering av en forvaltningsorganisasjon. De første stegene i etablering av *security baselines* for *Active Directory* er implementert og prosjektressursene jobber sammen med PAM-prosjektet med introduksjon av PAM-løsningen.

Prosjektet har gjennomført arkitektur- og portbehandling og er klart til å gå over i en formell gjennomføringsfase.

PAM2

Prosjektet skal innføre tilgangsstyring for privilegerte brukere (PAM) i Helse Nord IKT og regional innføring av PAM på aktuelle områder. Prosjektet skal gi oversikt over administrative tilganger til servere for identifiserte brukere, formidle informasjon til tjenesteområdene og gi opplæring til driftspersonell.

Innføringen er godt i gang, og Helse Nord IKT er prioritert. Forventet ferdigstilling av Helse Nord IKT er beregnet ultimo april 2022. Prosjektet har presentert løsningen for medisin teknisk utstyr (MTU) og BTU i regionen, og dialog om videre arbeid pågår.

Planfase regionalt tas fortløpende og avsluttes i løpet av Q1-22, slik at prosjektet er klar til videre utrulling hos de øvrige helseforetakene etter Helse Nord IKT.

Økonomi

Økonomien er under kontroll, og prognosen er i tråd med rammene. Det må likevel påregnes noen justeringer mellom tiltak og kostnadselementer i prosjektperioden.

Gevinstrealisering

Arbeidet med å kartlegge gevinst/nytteverdi opp mot programmets leveranser og effektmål er startet. Det er krevende å måle økonomiske gevinster av sikkerhetstiltak. Tiltakene skal bidra til at noe *ikke* skjer.

Formålet med tiltakene til HIS2 er for eksempel å unngå avbrudd i pasientbehandling. Det er mulig å lage scenarioer for hva uønskete hendelser vil kunne koste, men hvor mye risikoen for hendelsen er redusert vil være vanskelig å måle. Risiko er avhengig av trusselbildet, som har endret seg siden prosjektet startet i 2017.

Programmet legger derfor opp til en kvalitativ metodikk hvor det gjennomføres modenhetsvurdering av eksisterende sikkerhetstiltak.

Medbestemmelse

Styringsdokumentene for programstyret ble lagt frem i samarbeidsmøte med konserntillitsvalgte og -verneombud (KTV/KVO) 14. desember 2021 hvor følgende er referatført:

- Styringsdokumentet og mandat kommer til KTV/KVO for drøfting.
- Ekstern kompetanse vs. intern kompetanse – diskutert hvordan man kan ivareta og holde kompetansen oppdatert.
- Informasjonen fra RHF-ledelsen ble tatt til orientering.

Oppdaterte styringsdokument hvor arbeidet med Regional plan for informasjonssikkerhet er innarbeidet, blir lagt frem for KTV/KVO tentativt 10. mai 2022.

Administrerende direktørs vurdering

Administrerende direktør er fornøyd med at arbeidet med delprosjektene i HIS2 er kommet i gang, og at det er full enighet om gjennomføring av tiltakene. Samhandlingen mellom Helse Nord IKT og sykehusforetakene skal bearbeides videre, med en klar målsetting om at ressursene skal vris over fra eksterne konsulenter til interne ressurser.

Adm. direktør vil orientere nærmere om faseinndeling av programmet og samhandlingen med Regional plan for informasjonssikkerhet i neste tertialrapport.

Forslag til vedtak

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF tar informasjonen om status for program *Helhetlig informasjonssikkerhet*, til orientering.

Bodø, 13. april 2022

Cecilie Daae
adm. direktør